

Beslutning om påbud på boringsnære beskyttelsesområder for Havdal Kildeplads

20/21179 Åben Sag

Sagsgang

MTU, ØK, KB

Sagsfremstilling

Norddjurs Kommune er forpligtiget til at igangsætte en indsats for boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) for Havdal Kildeplads efter kommunens egen risikovurdering udstedt den 25. juni 2025.

Det er vurderet, at kildepladsens fire vandforsyningsboringer er sårbare overfor overfladenære aktiviteter, herunder anvendelse af erhvervsmæssige pesticider.

Frivillige aftaler skal forsøges opnået senest 6 måneder efter udstedelsen af risikovurderingen. Hvis frivillige aftaler ikke kan opnås mellem parterne, skal kommunen meddele påbud senest to måneder herefter.

Der skal derfor tages stilling til, om der skal meddeles påbud om forbud mod brug af erhvervsmæssige pesticider i BNBO ved manglende opnåelse af frivillige aftaler.

Hvis der meddeles et påbud om forbud mod brug af pesticider i BNBO bortfalder de eksisterende 25 meters beskyttelseszoner i form af ingen dyrkning, jordbearbejdning, oplagring af miljøfremmede stoffer og gødskning. For at opretholde denne beskyttelse skal det besluttet, om påbuddet om forbud mod brug af pesticider skal suppleres med påbud efter § 24 i miljøbeskyttelsesloven.

Det skal desuden besluttet, om påbuddet om forbud mod brug af pesticider skal følge afgrænsningsområder ved arrondering af BNBO fremfor de kortlagte BNBO ved et supplerende påbud.

Forvaltningens vurderer, at det vil styrke beskyttelsen i de sårbare BNBO-områder ved Havdal kildeplads, hvis påbuddet om forbud mod brug af pesticider suppleres med påbud efter § 24 ved følgende:

1. Forbud mod erhvervsmæssig opbevaring, håndtering og transport af pesticider og sprøjtemateriel i BNBO samt forbud mod dyrkning og gødsning til erhvervsmæssige og offentlige formål i 25 meters beskyttelseszone
2. Forbud mod brug af pesticider skal omfatte mindre arealer i umiddelbar tilknytning til kortlagte BNBO således, at påbudsafgrænsningen følger mere hensigtsmæssigt markskel og brugsgrænser ved arronderingen af BNBO.

Berørt vandværk og berørte lodsejere og matrikler, der er omfattet af BNBO-indsats enten ved frivillig aftale eller påbud om forbud:

Vandværk	Matrikel	Lodsejere
Vandcenter Djurs, Havdal Kildeplads, 4 vandforsyningsboringer	1n Skærvad Hgd., Ginnerup	1 lodsejer
	7ae Skærvad Hgd., Ginnerup	
	7c Skindbjerg By, Kastbjerg	1 lodsejer
	7t Skindbjerg By, Kastbjerg	
	1bh Skærvad Hgd., Ginnerup	1 lodsejer
	7ag Skindbjerg By, Kastbjerg	1 lodsejer
	7b Skindbjerg By, Kastbjerg	
	7r Skindbjerg By, Kastbjerg	1 lodsejer
	1b Skærvad Hgd., Ginnerup	1 lodsejer
1 vandværk	8 matrikler	6 lodsejere

Forvaltningens bemærkninger

Kommunen skal udtrykke vilje til at udstede påbud i sagen, så erstatningen kan gives på ekspropriationslignende vilkår.

Det er lodsejers eget ansvar ved indgåelse af frivillige aftaler at anmode skattestyrelsen om skattefritagelse. En politisk beslutning om vilje til at udstede et påbud er med til at fremme lodsejers mulighed for skattefritagelse.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til Folketinget pesticidstrategi vedtaget den 11. januar 2019. Kommunens vandforsyningsplan imødekommer forventede strukturændringer som følge af udpeget BNBO.

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser. Erstatninger udredes af det berørte vandværk, Vandcenter Djurs a.m.b.a.

Lovgrundlag

- Bekendtgørelse nr. 742 af 17. juni 2024 om frister for og krav til indhold af aftaler, påbud og forbud om erhvervsmæssig anvendelse af pesticider inden for boringsnære beskyttelsesområder.
- Bekendtgørelse nr. 743 af 17 juni om bekendtgørelse om vurdering af boringsnære beskyttelsesområder og indberetning.
- Bekendtgørelserne gælder for almene vandforsyninger eller kommuners aftaler efter § 13 f, stk. 1, i vandforsyningsloven og for kommuners påbud eller forbud efter §§24 og 24a, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven LBK nr. 1093 af 11/10/2024.

Indstilling

Chefen for Plan, Byg og Miljø indstiller, at forvaltningen i de konkrete BNBO-områder meddeler påbud om forbud mod brug af erhvervsmæssige pesticider ved manglende opnåelse af frivillige aftaler, samt at påbuddet om forbud mod brug af pesticider suppleres med påbud efter § 24 ved følgende:

1. Forbud mod erhvervsmæssig opbevaring, håndtering og transport af pesticider og sprøjtemateriel i BNBO samt forbud mod dyrkning og gødsning til erhvervsmæssige og offentlige formål i 25 meters beskyttelseszone.
2. Forbud mod brug af pesticider skal omfatte mindre arealer i umiddelbar tilknytning til kortlagte BNBO således, at påbudsafgrænsningen følger mere hensigtsmæssigt markskel og brugsgrænser ved arronderingen af BNBO.

Beslutning i Miljø- og Teknikudvalget den 22-09-2025

Tiltrådt.

Beslutning i Økonomiudvalget den 30-09-2025

Tiltrådt.

Afbud:

Allan Gjersbøl Jørgensen (A)

Bilag:

1 - 3809067 Åben BNBO og berørt matrikler, Havdal Kildeplads (71360/25) (H)